

Rolniku - upadek to nie przypadek

Dane statystyczne, którymi dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wskazują, iż corocznie blisko połowa wszystkich wypadków przy pracach w gospodarstwach rolnych to upadki osób. W 2017 roku, do Placówki Terenowej KRUS w Łasku zgłoszono 58 wypadków przy pracy rolniczej. Blisko 38 % z nich stanowiły upadki osób.

Duża ilość upadków rolników podczas pracy jest spowodowana złym stanem nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych na terenie gospodarstwa, który ulega dodatkowemu pogorszeniu na skutek warunków atmosferycznych. Szczególnie w okresie zimowym, opady śniegu i deszczu oraz towarzyszące opadom mrozy powodują, że podłoże staje się śliskie, grząskie i nierówne.

Często do upadków na terenie gospodarstw dochodzi także wskutek pośpiechu poszkodowanych oraz braku dbałości o ciągi komunikacyjne, które nie są wydzielone lub zostają źle wydzielone, albo też wskutek nieuprzątnienia dojeżdż do budynków i nieporządku wewnątrz obiektów. Niejednokrotnie przyczyną upadku bywa również wyeksploatowane albo zabrudzone obuwie robocze.

Z prowadzonych przez Kasę analiz wynika, że szczególnie często zdarzają się potknięcia o wysokie progi w wejściach i przejściach budynków inwentarskich. Wiele budynków inwentarskich starego typu posiada takie zagrożenia konstrukcyjne.

Kolejna liczna grupa urazów w gospodarstwie rolnym powstaje w wyniku wypadków spowodowanych upadkiem osób ze strychów, poddaszy, stodół i innych budynków gospodarczych, podczas układania i zrzucania pasz objętościowych i słomy przez niezabezpieczone otwory zrzutowe w stropach i ścianach budynków. Upadek ze strychu lub poddasza najczęściej kończy się ciężkimi obrażeniami ciała, a nawet śmiercią poszkodowanych. Każdego roku zdarzają się także tragiczne w skutkach wpadnięcia do niezabezpieczonych dołów i odkrytych studzienek ściekowych, szamb, zbiorników na gnojnicę.

Wśród przyczyn upadków obserwujemy również: nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych oraz nieprawidłowo skonstruowane i usytuowane drabiny. Zarówno szczeble drabin, jak i stopnie przy ciągnikach i maszynach często zabrudzone są ziemią oraz resztkami roślinnymi, co sprzyja ześlizgnięciom i upadkom z wysokości. Takie upadki kończą się często groźnymi urazami kończyn dolnych i górnych.

W trosce o własne bezpieczeństwo, w okresie mniejszej liczby prac rolniczych warto pomyśleć o poprawie stanu bezpieczeństwa w swoim gospodarstwie oraz o wyeliminowaniu zaniedbań występujących w obejściu, które mogą doprowadzić do wypadku.

Aby zminimalizować ryzyko upadków przy pracy w gospodarstwie rolnym należy:

- likwidować śliskość nawierzchni przejść komunikacyjnych poprzez usuwanie śniegu, posypywanie oblodzeń piaskiem, popiołem lub trocinami;
- wyrównywać i w miarę możliwości utwardzić nawierzchnie placów i przejść;
- utrzymywać czystość i porządek na podwórzu oraz w ciągach komunikacyjnych;
- stosować obuwie z antypoślizgowym protektorem podeszwy, najlepiej z cholewką chroniącą kostkę;
- na ośnieżonych lub oblodzonych powierzchniach stosować nakładki na obuwie, tzw. raczki antypoślizgowe;
- naprawiać uszkodzone stopnie oraz zamontować barierki wzdłuż ciągu schodów i na podeście;
- zabezpieczać otwory zrzutowe na strychach, poddaszach;
- stosować bezpieczne drabiny i podesty przy pracach na wysokości (bezpieczna drabina ma mocne i właściwie zamocowane szczeble, jest zabezpieczona przed poślizgiem lub przechyłem – u dołu gumowymi lub ostrymi zakończeniami, u góry hakami; kąt nachylenia drabiny powinien wynosić od 65° do 75°, a drabina powinna wystawać minimum 0,75 m nad powierzchnię, na którą wchodzi użytkownik);
- schodzić z ciągnika rolniczego plecami skierowanymi w kierunku zejścia (tak jak podczas wchodzenia), przytrzymując się przeznaczonych do tego uchwytów;
- oświetlać miejsca, w których się poruszamy;
- w przypadku braku możliwości usunięcia progów, oznaczyć je w widoczny sposób.

W każdej placówce KRUS dostępne są bezpłatne broszury i ulotki związane z kampanią „Upadek to nie przypadek”. Na stronie internetowej Kasy (www.krus.gov.pl) jest możliwość obejrzenia filmu pod tym samym tytułem. W materiałach tych szczegółowo omówiono sposoby zapobiegania upadkom osób w gospodarstwach rolnych. Zachęcamy do zapoznania się z publikacjami.

Na szkoleniach organizowanych dla rolników, pracownicy Kasy przekazują bezprzewodowe lampy LED z czujnikiem ruchu, które mogą być wykorzystane do doświetlania miejsc potencjalnie niebezpiecznych. W konkursach wiedzy o BHP w rolnictwie, organizowanych na zakończenie szkoleń, do wygrania są nakładki antypoślizgowe na obuwie i taśmy antypoślizgowe.

Przypominamy również, że zgłoszenia wypadku przy pracy rolniczej powinien dokonać poszkodowany lub inna osoba **niezwłocznie po zaistnieniu zdarzenia**. Zgłoszenia można dokonać osobiście, telefonicznie, za pośrednictwem poczty lub drogą elektroniczną, w Placówce Terenowej KRUS w Łasku. Późne zgłoszenie wypadku utrudni przeprowadzenie postępowania powypadkowego i może mieć wpływ na przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania.

Tomasz Nowicki
dyrektor
Oddziału Regionalnego
KRUS w Łodzi